

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

De quatuor Hominum nouissimis - Qvi Qvidem Sacri Adventvs Qvatvor
Hebdomadis accomodati: Sed & Concionvm Fvnebrivm materiam abundè
suppeditant

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1629

Feria Secvnda. De Signis Qvae Vniversale Ivdicivm Præcessura sunt.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56277)

FERIA SECUNDA.

DE SIGNIS QVAE VNIVERSALE IUDICIUM PRAECUSSURA SUNT.

Partitio.

- I. De horribilitate signorum qua iudicium praebunt.
- II. De signis in Sole & caelorum virtutibus.
- III. Cur talia in creaturis monstra sint edenda.
- IV. De signo in Luna & signorum allegoria.
- V. De signis stellarum.

Memorare nouissima tua, & imprimis signa & prodigia, quae iudicium vniuersale praecurrent, & in aeternum non peccabis. Ezechiel. 7.

FIGURA.

1. Mach 3

Antequam funestum illud vrbis Ierusalem excidium, quod impius Rex Antiochus ei interminatus erat, quo deinde octoginta hominum millia ferro vastate deleta sunt, & non pauciores in captiuitatem abducti, & in quo superbum illud ac magnificentum templum direptum ac profanatum est, immineret; apparuerunt quadraginta ante diebus armatorum acies in aere discurrentium; & aduersus se murio digladiantium: quod fuit certissimum calamitatis stragisque vrbis sanctae imminens praesagium. Ita quoque, uti toties in sacris litteris legimus, non minima, ante generalem magnae illius ciuitatis, mundi scilicet, destructionem & excidium signa euentura sunt, certissima nempe futurae calamitatis & desolationis argumenta & praenuntia. Sol etenim defectum patietur, luna non dabit lumen, at furuo amicta velamine intra nubes sese abscondet, stellae caelo cadent, mundus concutietur, animalia horribili modo remugient, caelum tonitrua ciaculabitur, & alia sexcenta, quae praecurrent signa. De his latius hodierna die loqui est animus, & singu-

la examinare accuratius. Illustratu modo aeternae & ter maxime Spiritus splendore tuo ingenii nebulas, tuque adesse digneris intacta Mater & Virgo. Idcirco te cum paronymo Gabriele supplices, magna que animi demissione salutatione solita salutamus.

AUE MARIA.

Inter omnia summi illius artificis opera, I. Auditores, nullum esse constat, docente nos Scriptura, terribilius aut magis horrendum, quam opus iustitiae & vindictae. Ita namque de eodem testatur Propheta Abacuc, *Admiramini & obstupescite: quia opus factum est in diebus vestris, quod nemo credat cum narrabitur.* Vocat illud opus, cui vix quisquam credat: & bene quidem. Quis enim sine admiratione & ingenti stupore cogitet ea, quae in supremo illo & terribili die, cum vniuersale iudicium peragetur, euentura sunt? Cum ipsemet Dominus cum dilecto sibi Moyse locutus, ita opus illud appellare non dubitavit, *Exod. 14. Verba eius haec sunt: Signa faciam, quae nunquam vi, a sunt s. per terram, nec in vllis gentibus, ut cernat populus iste Domini terribile quod facturum sum.* Quasi diceret, Vix me nouit mundus, quis est qui cognitam habet potentiam meam? Ecce populus hic me derelinquit, ut diuinos idolis honores tribuat. Sed ostendam breui, me Deum esse, illos vero mihi subditos & creaturas meas: signa quoque eadem, qualia a nulla hominum memoria facta quis meminerit, & his terrorem incutiam, quo nomen meum & legem reuerentur. Opus ecce hoc vocat terribile, idque propter signa quae apparebunt tunc temporis in caelo, in terris iursum & deorsum, perque omnia mundi elimata, quibus omnes orbis incolae percellendi sunt.

Joel autem terribiliora loqge de eo- Joel. 2. dem tradit, *dabo, inquit, prodigia in caelo & in terra sanguinem & ignem & vaporem fumi, Sol conuertetur in tenebras, & luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus & horribilis.* Verborum horum sensus hic est. Vidistis jam olim o Philosophi duodecim illa Zodaici signa motu suo naturali laben-

labentia, vnumque post alterum exoriens: vidistis Leonem, Pisces, Virginem, Capricornum, Libram, Arietem, & reliqua: at modo alia producam signa, qualia vos vidisse vix credo, signa nimirum prodigiosa, sanguinea, ignem & fumum spirantia: calum quippe stillabit sanguine, vt hinc evidens fiat, omnia morti esse destinata: terra exstuat, vt ostendat, omnia igne & flamma delenda, aer denique fumabit, vt hinc pateat, tenebris omnia involuenda: sed loco verbi horribili in superiori loco, septuaginta legunt *illosis*, & Lucas primo Actorum capite eundem vocat, *manifestum*. Primus huius diei horrorem, alij signorum quae praecessurae sunt, euidentia indicant, ita vt ab omnibus eadem videnda sint, & futurae sint velut tristitia quaedam praesagia & horribilis casus praenuntia.

Exod. 7. 8. 9.
10.

Psal. 134.

Praemissit Deus antequam Pharaonem omnemque Aegyptiorum exercitum mari rubro obrueret, diuersa signa ac prodigia, velut futurae stragis regni que excidij praesagia, quod insinuauit Dauid Propheta cum diceret, *Misit signa & prodigia in medio tui Aegypte, in Pharaonem & in omnes foras eius*, ait, *prodigia*, vt magnum quid innueret: *deinde in medio*, vt hinc manifeste ostenderet, signa haec non in obscuro aliquo angulo, non regni extremitate, sed in medietate Aegypti facta esse, quo ab omnibus viderentur, communemque toti regno metum inuicerent, itaque cautiore fierent. Simili plane modo, priusquam vniuersalis mundi ruina communisque totius vniuersi interitus eueniant, & homo qui eiusdem velut Pharaon & Rex est, rubicundum diuinorum iudiciorum mare ingrediatur, summus ille Iudex plurima prodigia velut praecursores & anteambulones emittet, quae non in obscuro aliquo angulo, non in vna prouincia, sed in medio caeli, quod terra globum ambit, & per vniuersam terram, quae vniuersitatis centrum & umbilicus est, videbuntur, vt sibi peccatores caueant, prudentioresque fiant.

Fulgura non sine praenotio tonitruo ac fragore euiuari solent; haec enim in aeris regione reboantia, trisculum fulminis telum

Tom. 4. Bess. Aduent.

instare denuntiant. Non aliter quoque horrendum illud iudicij fulmen plurima signa velut tonitrua antecedent, quae incipientibus metum & terrorem incussurae sunt. Ita locutus est Psalmographus dicens, *Illuxerunt fulgura eius orbi terra, vidit & commota est terra*: non dicit, commotos homines, non animalia, non plantas, sed ipsa bruta elementa, lapides, petras, marmora, ipsam denique terram tremuisse & commotam fuisse.

Qui mari contermini sunt, certa quadam experientia norunt, quando mare alluere vel defluere soleat: nam antequam accedat, plurima per littora aues circumuolitant, quae reciproco volatu & strepero garritu eos qui in littore haerent admonent, vt in continentem transeant, ni a superueniente aestu obrui velint. Quod hic naturaliter in fluxu, & refluxu maris contingere videmus, id ipsum ante vniuersalem mundi interitum etiam certissime euenturum constat. Nam antequam vasti illius & rubri diuinorum iudiciorum maris aestus ingruere coeperit, non quidem aues, sed horrenda quaedam signa & prodigia antecedent, quibus admonentur homines sibi vt caueant, seque in tuto collocent, ne incauti forsitan a violentis illius torrentis fluctibus obruantur, quem conceptum regius vates confirmat, *Dedisti me tuis rebus re significationem, vt fugiant a facie arcus*.

Iosue Hebraeorum ductor, de tribu Ephraim antequam urbem Iericho quae in tribu Benjamin sita erat, obsidione cingeret, aut conflictum iniret, exercitum forinsecus circumduxit, idque per septem dies, praecedente pimum Arca Domini, magno ad haec edito clamore, sacerdotibus qui etiam tubarum clangore strepentes; quae etiam velut futurae stragis & excidij praenuntia: nam statim deinde muri ad terram conciderunt, omnesque a minimo vsque ad maximum, a puero vsque ad decrepitem gladio interfecisti sunt Iericho, vt ait Origenes, Lunam denotat, ac verissimus mundi typus est, qui non secus ac luna, crescit, decrescit, renouatur, ac deliquium patitur. Iesus Christus eundem expugnaturus, ferroque & igne deler-

N rus,

rus, plurima circum muros eius signa edet, omnem creaturarum suarum exercitum ante portas eius explicabit, eumque prodigiis velut gladiis accinctum, idque per septem, i. e. plurimos dies, (septimus enim numerus sæpenumero in sacris literis pro infinito usurpatur, ut in verbis illis Davidicis: *Septies in die laudem dixi tibi*, id est, sæpius.) Deinde cum videmus quotidie Solem, Lunam, & Stellas, quæ toties in sacra scriptura, *militia caelestis* nuncupantur, cursum in suo quæque orbe peragere; an non dicere possumus, videre nos quasi tot circuitores circum vniuersi huius muros circumuehentes, & velut excubias discurrendo agentes? Quid de his dicitis Euangelistæ? *Erunt signa in Sole & stellis*. Audientur præterea ciulatus, clamores, strepitus ac tubarum sonitus.

*Tuba mirum spargens sonum,
Per sepulchra regionum,
Coget omnes ante thronum.*

Imperfectio raturum destruetur, totus orbis excindetur, omnesque orbis & loci eius incolæ morte, & ea quidem crudelissimum destruma, delebuntur.

Diuina id reuelatione scire videbatur Iohannes, cum in Apocalypsi scriberet, *In diebus septimi Angeli cum ceperit tuba canere, consummabitur mysterium*. Quid denotant hæc omnia? quænam hic latent mysteria? demonstratur, Deum, plurimis signis præmissis, quæ instar Angelorum ac nuntiorum mundi consummationem instare denuntiantium futura sunt, & postquam tuba, quæ vltimus nuntius futura est, sonuerit, ad iudicium venturum, ac tum omnia mysteria finem habitura. E quibus omnibus manifestum redditur, multa & euidentia signa prodigiaque horrendum illum diem præcessura; ac signa adeo horrenda & formidanda, ut si eorum interdum recordari vellemus, aut eadem in mentem reuocare, eum qui iudex illic futurus est, in æternum non offenderemus.

Ita namque id credit Salomôn, ut que omnes id credant, conatur sufficere: *Memorare nouissima tua, & in æternum non peccabis*. Futurum est hoc hodiernæ concionis subiectum, in qua de tribus potissimum signorum generi-

bus agendum erit, signis inquam in Sole, in Luna, & stellis, quæ vniuersale illud iudicium antecedent. Interca autem dum de his iudiciis & signis iudicij prænuntiis, acturus sum, signa quæso beneuolentiæ & attentionis sedulæ mihi demonstrate. Incipimus.

Inter omnia signa & prodigia, quæ horrendum illum Domini diem præcurrent, signa in Sole velut prima, Prophetæ & Euangelistæ postiere, eaque velut præcipua & maxime formidanda in primo agmine collocarunt, & merito quidem. Nam quemadmodum decrepitæ senectutis iudicium est oculorum lippitudo, visus amissio, membrorum tremor & concussio, & omnis calor naturalis defectus: ita quoque si oculi mundi in sensum declinantis caligare incipiunt, si Sol & Luna lumine suo destituantur, si sol obsecuretur, & luna lumen neget, si omnia mundi membra tremant ac febris ardore concutiantur, (*Et erunt motus per loca*) manifestissima signa sunt, finem eius & interitum imminere, iudicium extremum instare, atque mox eum extinguendum.

Eosdem cum in se defectus morbosque Isaac Patriarcha perspicere, morti se victimum agnouit, *Si nunc autem Isaac, & caligauerunt oculi eius, & videre non poterat, vocauitque Esau filium suum maiorem, & dixit ei, fili mi vides quod senuerim, & ignorem diem mortis meæ*. Dico igitur, verbis Patriarchæ huius in hæterendo, cum duo illi oculi mundi caligare inceperint, & sol cum luna obsecurari; certissimum hoc argumentum esse, mundum in senium vergere, eiusque finem atque excidium instare; quibus visis merito dicere poterimus, *Iuxta est dies perditionis & ad se festinanti tempora*, & in primis cum vasti huius corporis membra tremant & concutiantur.

At adeo terribiles & violentæ hæc concussiones futuræ sunt, ut turres etiam excellentissimæ iisdem euertendæ sint, arces ad terram prosternendæ, vrbes in ruinas ac rudera redigendæ, montes etiam altissimi, prætereaque durissimæ concutiendæ, homines præ metu & horrore vociferaturi, ipsi qui etiam Angeli trepidaturi. Vnde hoc constat?

Ex

Mat. 24.
Luc. 21.

Ex textu Evangeliorum: *Virtutes caelorum mo-
uebuntur.* Non sunt horum verborum exoti-
ca quaedam aut noua expositiones euden-
da; nec per virtutes has caelorum influxus a-
liqui caelestes intelligendi, qui tunc ni-
mirum mouendi sunt, id est, distemperan-
di: quasi vero virtutes illae quae haec infero-
ra dirigunt ac moderantur, illo die omnia
confuturae sint, atque vniuersam rerum ma-
chinam turbaturae. Non sunt praeterea per
virtutes has caelestes, Angeli illi intelli-
gendi, qui caelos mouent, dirigunt, impel-
lunt: quasi vero eorum tunc moderamen ab-
iectum sint, ipsique caelorum orbis huc
illucque, rectoribus carentes, sine villo
ordine, aut mensura atque promiscue euagatu-
ri. Quamuis haec interpretatio aliquomodo
tolerari queat, & Apostolus hanc visus sit re-
spexisse, cum in Epistola sua Canonica ait:
caeli magno impetu transiunt; id est, promiscue,
nullo seruato ordine feruntur. Item Isaias
Propheta: *Super hoc caelum turbabo. & mouebi-
tur terra de loco suo propter indignationem Do-
mini exercituum.* Tamen de ipsis Angelis,
de substantiis, inquam, illis, corporis exper-
tibus, haec capienda sunt: qui cum quantita-
te ac dimensione careant, & sola virtute &
potentia consistant, ut scribit Eusebius, vere
etiam virtutes caelorum nominari queunt.
Adeo ut Euangelista per verba haec, *virtutes
caelorum mouebuntur*, innuere voluerit, ipsos
etiam Angelos viso iudicii horrore trepida-
turos. Vnde de diei huius amaritudine &
terrore facile iudicare possumus, cum An-
geli, beati illi spiritus hic tremant & percel-
lantur.

Cur angeli
die iudicij
mouendi
sunt.

Sed dicite mihi, obsecro sanctissimi spiri-
tus, caelestes, inquam, mentes, quam ob cau-
sam mouendi sunt, vnde tremens ille motus
proueniet: an fortasse, quod caelos impelle-
re ac moderari desinetis? an vero, quod cura
& sollicitudo quam erga mortales semper
habuistis, finem accipiet? an vero, quod in
rigido illo ac severo iudicio cum hominibus
improbis condemnari, & ad inferos detrudi
metuatis? Huius quidem opinionis fuisse
videtur Chrysostomus, sed ipse ab eadem
quam longissime abest: neque enim vllam
eandem veri speciem habet, hinc namque sic-

ret nullam eos de beatitudine sua certitudi-
nem habere. Aliud alij sentiunt, atque asse-
runt, ideo potissimum, beatas illas mentes
trepidaturas ac mouendas, quod tam horre-
da ingentiaque prodigia conspiciantur sunt.
Respicere huc voluit Iob, cum ait: *Columna
caeli pauent, & contremiscunt ad nutum eius.*
Quod Gregorius Pontifex exponens ait: *Quid
facient tabulae quando tremunt columna,* id est,
Angeli, qui sunt velut mundi bases, atque
Atlantes, quibus caelum & orbis inniuntur:
metuant igitur homines Therista timidio-
res, arundines illae leuissimo vento moueri
& concuti solitae. Magister sententiarum a-
liter adhuc locum hunc explicat, aitque An-
gelos idcirco motum iri, quod peccatores
atque impios magna seueritate ac rigore a
iudice Deo castigari videbunt, adeo ut & i-
pse non parum formidaturi sint. In quo imi-
tabuntur filium quendam familias, qui dum
videt patrem aduersus seruos insurgere, eos-
que acriter castigare, sibi nihilominus me-
tuit, quamuis se tenerrime atque vnicuique a patre
diligenti norit.

At nihil horum mihi aridet, o Angeli, a-
liam motus vestri causam videor reperisse.
Mouebimini scilicet, quia ad res insolitas, no-
uas, a nulla hominum memoria visas vel au-
ditas, & quas antea geri etiam posse negaue-
ratis, vos rerum arbiter Deus destinabit. Ac-
cendetis nimirum ignem, tempestates ciebi-
tis, tubas inflabitis; solem obscurabitis, lunae
defectum causabimini, stellas caelo deruba-
bitis. Quam opinionem Euangelista con-
firmans dixit: *erunt signa in sole & luna & stel-
lis,* signa vbi que, sursum ac deorsum, intus
& foris.

Cum pater aliquis familias in mortis arti-
culo constitutus est, deique eius iam vita me-
dici desperant, omnes domestici summo in
luctu & dolore versantur, famuli lamentan-
tur ac gemit, parietes pulla ac lugubri veste
conuestiuntur, vicini & noti plorant, morie-
tisque casu ingemiscunt: quae omnia, teste
Augustino, magis sunt solatia viuorum quam
subsidia defunctorum. Ita quoque, cum homo
qui magni huius palatii, mundi, inquam, ca-
pur est ac princeps, in extremis erit, & iam-
iam animam efflaturus; omnes creaturae, quae

vt eius viderentur, à Deo condita sunt, lugubrem quemdam habitum induent, ac manifesta doloris signa dabunt. Aues quippe garrire desinent, bestia horrendum in modum ululabunt, herba exarescent, fontes exsiccabuntur, montes trepidabunt, cœlum tonabit, stellæ cœlo decident, sol deniq; radios atro tectus velamine abscondet, & in hominis casu, præ cæteris creaturis, ingemifcet.

Apo. 6.

Testatur id in Apocalypsi sua Ioannes: *Cum aperuisset sigillum sextum, sol factus est niger tanquam saccus cilicinus, sigilli huius apertio bene, mea quidem sententia, & ex Sanctorum Patrum mente, ad iudicij tempus refertur. Solem vero nigrescere ac cilicium induere, quid aliud est, quam manifestum doloris, quem ex hominis ille calamitate habebit argumentum: signum quippe doloris est ac pœnitentiæ, cilicium gestare. Sed ob duas potissimum causas oculus ille mundi lugubrem hunc habitum induet, & dolorem præ se feret.*

Duæ rationes, ob quas Sol luctum induet in die iudicij.

Tunc nimirum, hominum impietate eorumque aduersus creatorem ingratitude inspecta, simulque visis peccatis quæ vindictam clamabunt, quin etiam viso in omnem eos aternitatem, sine vlla redemptionis spe tartareis suppliciis exercuandos; tum propter iustam iram, qua aduersus impios accendetur, tum quod erga eos commiseratione afficietur; quando nimirum cernet, malum eorum & exitium adeo vicinum esse, dolens quin etiam tanta se ingratis beneficiis contulisse, motu nimirum suo illis succurrendo, lumen præbendo, influxus suos communicando, pudore simul & pœnitentia commotus, radios retrahet, vultum abscondet, mundoque caliginosus, ater, cilicioque indutus (quomodo pœnitentes indui consueverunt) apparebit.

Saccus & cilicium mortificationis indicium est, vt ait Origenes, vel, vt Gregorius, apertissimum contritionis testimonium. Solem igitur in senectute sua atque vltima ætate saccum & cilicium non assumere, non designat aliud: quàm homines cum hoc prodigium perspexerint, si salutem consequi, diuinam vindictam declinare, & à tanta se cala-

mitate immunes præstare velint; sicut cum induere, cilicio membra domare, pœnitentiæque agere debere: atq; ideo, vt dixi, *sol niger Apoc. 6. factus est: pro fiet, tanquam saccus cilicinus.* Nec sol modo, sed & orbes cœlestes, qui veluti parietes ac muri ipsius vniversi sunt eodẽ schemate velentur. Testatur id Isaias: *In Isai. 30. in oratione mea induam cœlos tenebris, & ponam saccum in operimentum eorum;* quasi corpora illa cœlestia dolerent, tot se hominibus adeo ingratis & impiis beneficia contulisse: vel quasi eis compatiendo, hoc lugubri illo signo admonerent, vitam vt in melius commutarent, & pro delictis pœnitentiam, cuius saccus euidens argumentum est, agendo, à tanto se infortunio & casu defenderet.

Niniuitarum Rex auditis Prophetae interminationibus, sententiaque mortis in se atque in vniversum regnum lata, vt eam auerteret, regnumque à funesto exterminio tueretur, regium paludamentum in saccum & cilicium commutauit, edictoq; publico per cunctos regni terminos promulgato, eadem quoque veste subditos omnes indui præcepit mandauitque, vt à viis prauis ad Deum conuersi pœnitentiæ incumberent, diuinamque maiestatem quam ad iracundiam prouocauerant, propitiam redderent. Ecce verba edicti: *Operiantur saccus homines, & conuertatur vir à viis suis mala.* Non aliter etiam, diuino iudicio imminente, sol, tanquam omnium inanimatarum creaturarum rex saccum, & cilicium induet, atque hunc omnis cœlestis nobilitas, luna scilicet, planeta, cæteræque stellæ imitabuntur, quo hac homines ratione commonefaciant, vt à peccatis abstineant, itaque furorem diuini iudicij euadant. Erunt igitur signa in sole.

O horror horrorem! ô spectaculum spectaculorum, exclamat Hieronymus, cum dici huius furorem signorumq; horum terrorem consideraret. Quid? an non satis est, a quas summa montium cacumina transcendere: plâtas sanguineo rore perfundi, domos ad terram profterni, eiulare vrbes, aquas exastuare, homines simul & Angelos trepidare: an præterea necesse est solem vultum abscondere, lunam pati deliquiũ, stellas moueri & deturbari: Necesse plane id erat, inquit

Grego.

laciones, Gregorius; nam, cum omnes creaturæ soli
 cur signa in homini velut principi ac domino obsecuta
 sole esse de- sint, ipse vero peccando toties earum obse-
 beant. quiis abusus; cur, quæso, aduersus eum in illa
 die non exsurgant, vt eum percillant, eique
 horrorem ac metum incuriant; & præsertim
 sol, luna & stellæ? Erunt igitur signa in sole.

Necessario id ita debere fieri refert D.

Thom. Si enim vniuersa familia ad iniuriam
 patrifamilias irrogatam commouetur, atque
 eandem vindicare desiderat: si rege injurijs
 affecto omnes subditi eadem sumptis armis
 vlticici contendunt: cur, quæso, creaturæ non
 concitentur, cū tam enormes & graues crea-
 tori suo ac principi irrogatas injurias conspi-
 ciantur; cur nō in vltimo illo die iudicij om-
 nes arma sumant, quibus inimicos principis
 sui debellant, deque illata injuria vindictam
 sumant, atque eius partes tueantur? Aliquid
 innuere voluit Sapiens, cum ait: *Omnia crea-*

tura tibi creatori deseruiens excanescit in tormē-
tum aduersus iniusto. Atque ideo signa in sole
 futura sunt. Atque hoc est, iuxta sententiam
 Chrysostomi, rationi quam maxime consecra-
 taneum, si enim omnes creaturæ ad vnius ho-
 minis vsu condita sunt, atq; ipse earum ca-
 put constitutus ac princeps (de quo scriptum
 legimus: *Omnia subiecisti sub pedibus eius, oues*

& boue, vniuersas, insuper & pecora campi, vo-
lucres caeli, & pisces maris:) an non æquissimum
 est, eadem lachrymis, luctusque signis inso-
 litis, principis sui casum deplorare, isdemque
 ostendere quo in eum animo & affectu sint;
 & præsertim cum extremo in discrimine ver-
 satur? Et si in amara Passionis Dominicæ die,
 insensibiles creaturæ, sensum quendam ha-
 buisse visæ sunt, doloremque haud medio-
 crem demonstrasse, cum Creatorem suum
 morientem viderent? Si sol radios retraxerit,
 caligine se cooperuerit, si coelum nubes tene-
 rint, si terra tremuerit, si petra scissæ sint, &
 monumēta aperta, si nulla denique tunc crea-
 tura fuerit, quæ in supremo illo Conditoris
 omnium conflictu ac certamine luctum
 lamentaque non præse tulerit, cur non & ip-
 sum faciat in magno illo iudicii die, cum
 hominem qui earum rex est & dominus, in
 mortis articulo, & quidem æternæ, viderit.

esse constitutum: *Erunt ergo proculdubio signa in Sole.*

Id autem ita fieri debere putauit Augusti-
 nus: cum enim homo è duobus compositus
 sit, spiritu nimirum & carne; verissimile est,
 Deum cum ad hominem iudicandum vene-
 rit, vtrumque hoc etiam adhibiturum, quo
 nimirum aduersus eum iustitiam exerceat, &
 creaturas sensibiles vna cum insensibilibus
 aduersus eundem armaturum: *Erunt itaque*
in Sole signa, ecce sensus experites.

Adhæc, vt nostrum huc etiam symbolum
 afferamus, est etiam longe æquissimum, hæc
 prodigia contingere: quemadmodum enim
 ciuitas quæ dudum tyranni cuiusdam iugo
 pressa fuit, illo eiecto, arma aduersus eum ca-
 pit, inque eius perniciem cum omnibus ciui-
 bus conspirat: Ita etiam mundus, qui ingens
 quædam ciuitas est, cuius peccator vi & ty-
 rannide dominatum inuasit, & quem toto vi-
 te tempore possidet, & in quo omnes ei ciues,
 id est, creaturæ, inuita licet, parent & obse-
 quantur: cum in vltimo iudicio tyrannum
 hunc eiici viderit, arma sumet, vires aduersus
 eum exeret, omnes creaturæ quæ huius Reipubl.
 ciues sunt, in eius perniciem & interi-
 tum conspirabunt, ac bellum eidem crudelis-
 simum indicent. Vnde Sapiens: *Armabit crea-*
turam ad actionem inimicorum, & pugnabit cum
illo orbis terrarum contra insensatos. Ideoq; erunt
 signa in Sole.

Nemo igitur miretur, si tot signa & prodi-
 gia & maxime in sole, horredum illum diem
 præcessura sint: nam quoniam tunc postre-
 mus dæmonis conflictus futurus est, verissi-
 mile est, omnes eum creaturas in aciem pro-
 ducturum, & aduersus hominem concitatu-
 rum; si enim, antequam templum Ierosoly-
 mitanum excinderetur & profanaretur, va-
 ria in eodem prodigia visa & audita sunt, vt
 Iosephus & Hegesippus tradunt; cur iudiciū
 extremum plurima etiam signa, velut calami-
 tatis & excidij generalis præambula, quo pul-
 cherrimum mundi huius templum euerten-
 dum est, non præcedant?

Occurrit mihi & alia horum signorum ra-
 tio. Tantopere scilicet Deus peccatum homi-
 num detestatur & odit, vt mutas etiam ob-
 idipsum

ad ipsum creaturas puniat; quod nimirum illa peccato viam struxerint, occasionem dederint, peccatorique obsecutæ sint. Quod è Sacris litteris abunde confirmari potest. Iussit olim in Deuteronomio Deus in vrbis cuiusdam impia direptione, omnia ferro & flamma deleri, ipsos etiam muros vrbis. In Exodo voluit etiam bestias sceleris abominandi administras expiari. *Qui cum iumento peccauerit, moriatur & iumentum.* In Iosue vero ipsa saxa & lapides vltionem sensere. At quoniam omnes omnino creature toties peccatoribus auxiliatæ sunt, eorumque in sceleribus administræ & sociæ extiterunt; ideo par est, easdem etiam vindicem Dei manum perentifcere, diuinæque iustitiæ flagellum experiri, ac notas iracundiæ in se ostendere, & in primis lucidum illud astrum solem, qui eisdem velut famulus obsequerissimus ad nutum famulatus est, lucemque præbuit, cum vitis operam darent. Aequum est igitur, & rationi quam maxime consentaneum, signa & prodigia in creaturis apparere, & præsertim in Sole.

Psal. 59.

Dauid Vates cum eminens hæc signa conspiceret, obstupescens exclamat: *Ostendisti populo tuo dura, intellige signa, id est, prius quam ad iudicium venias, signa prodigiosa præmittes.* Iob quoque cum pluribus vitæ huius vanitatem, ac miseras descripisset, mox subiungit: *Et dignum ducis super huiusmodi aperire oculos tuos, & adducere eum tecum in iudicium? Contra folium, quod vento rapitur ostendis potentiam tuam.* Non enim videtur æquum Domine adeo fragilem te, te, inquam, creaturam tam acriter insequi, torque præuis signis eam perterritere, nec te aduersus eum insurgere. Satius scilicet foret, Angelo cuidam hocce negotium committere. Vtcrius ne tēde, vir sanctissime, est namque necessarium, vt hæc omnia eueniant, & docuit Sacra Scriptura, signa in sole futura.

Iob. 14.

Gen. 1.

Tunc igitur ô astrum lucidissimum, horrendæ huius diei præ cæteris creaturis signa dabis? Prædixisse id olim visus est Moyses, cum de te deq; sorore tua Phœbe locutus est: *Fiant luminaria in firmamento cæli, & d. uisant diem ac noctem: & sint in signa ac tempora.* Fuitis quidem ambo hæctenus in signum, tu di-

ei & illa noctis, indicatis adhæc horas & menses, pluuia & grandines præsignatis; at eritis etiam in fine mundi futuræ calamitatis miseriarumque imminentiū indicium & signum. Confirmat id Scripturâ dicens: *Erunt signa in Sole.* Quid? an in Sole? *Luc. 11.*

Quid! oculus ille totius vniuersi diei de Sol toties licium, cæli decus, totius vniuersitatis columnen, omnium planetarum princeps, omnium mobilium summum, omnium horologiorum director, influentiarum thesaurus, summi Dei imago, in signum adhuc futurus est, qui toties ante in signum fuit. In libro enim Iosue eundem legimus fixum stetitisse, mediumque cursum interrupisse, vt populo Dei in signum victoriæ foret. In libris regum decem eum gradibus retrocedentem videmus, vt regi pissimo restitutæ sanitatis indicium foret. In die Passionis Dominicæ vidimus deliquium passum, atque intra nubila sese occultantem, vt hac ratione ostenderet morienti se creatori compati. Porro iterum in signum futurus est, quando vniuersa hæc rerum machina dissoluetur, tunc scilicet cilicium induet, atroque velamine sese cooperiet, vt hominis se casu & calamitate affici ostendat, ac proinde apparebunt signa in Sole.

O signa horrenda, ac vere terribilia! quæ nam porro videtur ratio tot tantorumque signorum producendorum? Rationes sunt variorum ac multiplices. Primo, vt hinc colligetur mundi finem instare; deinde, vt impiis, præcellura qui post paucos dies condemnandi sunt, metus ac formido incuteretur; adhæc, vt his visis peccatores in extremis illis diebus ad penitentiam conuerterentur, peccataque desererent: postremo vt ex his mortales certiores redderentur, diuitias omnes in breui deferendas, amplas has & superbas domos propediè derelinquendas, turres excelsas & cælo injuriam facturas, in cineres & fauillam redigendas, omnes denique voluptates ac delicias finem accepturas. Cuius rei figuram in libro Exodi legimus.

Cum Deus peruicaciam ac duritiam impij Pharaonis castigare disposuisset, omnia prius Ægypti idola confregit, & ad terram deiecit; adeo vt eadem ipsa qua Ægypto Hebræi egressi

gressi sunt nocte, omnia simulacra in frusta comminuta sint. Ita quoque vnum è præcipuis futuræ egressionis mundi huius signum erit, omnium rerum, quas peccator, nouus ille Pharao, velut idola quædam adorabat, vt sunt castella, palatia, delicia & facultates, destructio & euersio: cuius rei euidentis in sole signum videbimus, & non minus etiam in luna: de cuius signis jam loqui incipiamus, vt ita ad alteram orationis partem descendamus, in qua noua signa cernere licebit.

IV. Neque enim solus sol signa & prodigia edicitur, sed etiam luna, quæ partibus suis hic quoque non deerit, nec fratri hac in re concedet. Tunc namque cornua amittet; scriptum est nempe, *Obtenebratus est sol in ortu suo, & luna non splendet in lumine suo*. Ezechiel vero ait, *Operiam: cum extinctus fuerit, caelos, & nigrescere faciam stellas eius; solem nube tegam, & luna non dabit lumen suum*. Ioel autem, *Sol & luna obtenebrati sunt, & stellæ retraxerunt splendorem suum*. At Euangelista, *Sol obscurabitur, & luna non dabit lumen suum, & stellæ cadent de caelo*. Apostolus Petrus, *Sol conuertetur in tenebras & luna in sanguinem, antequam veniet dies Domini magnus & manifestus*, & post omnes in Apocalypsi sua Ioannes; *Sol factus est niger, sicut sacculus cilicinus, & luna facta est sicut sanguis, & stellæ ceciderunt de caelo super terram*. Desuntne igitur nobis sacræ scripturæ loca, è quib. assumamus, signa in sole, luna & stellis futura?

Cur Luna apparitura sit rubicunda Sed cur sanguineum potissimum tunc luna colorem induet? cur rubescet? an indicare vult, instare procellas, turbines, & tempestatem; iuxta illud, *Pallida luna pluit, & rubicunda stat, alba serenat*? forsitan, vt nobis mortem, stragem & totius mundi interitum instare demonstraret. Tamberlanes totius Orientis terror, vrbes cum obsidione premeret, quæ se primo die victoris potestati tradere detrectarent, altero die sanguinei coloris tentoria explicabat, vt hinc obfessi intelligerent, omnia, nisi se dederent, morti, stragi, & cædi esse destinata. Hoc ipsum quoque de rubicundo lunæ colore dicere quid vetat? At erit fortasse prælagium, è quo de tristi totius vniuersæ ruina excidioque ominari licebit?

quod verius existimo, quodque figura quadam è veteri testamento deprompta confirmabo.

Antequam Israelitæ Ægypto egredierentur, omnesque Ægyptiorum primogeniti ab Angelo mactarentur, postes & superliminaria agni immolati sanguine tingi voluit Deus. Ita quoque antequam mundi hæc machina esse desinet, omnesque à Deo creaturæ occidentur (quod circa finem mundi accidet) superliminaria illa & tigna magni huius mundi palatii, sol inquam & luna, rubicundo & sanguineo colore tingentur. Hinc in Apocalypsi legimus, *Et luna tota facta est sicut sanguis*.

Et sane quando oculos in splendidos illos planetas conicio, eosdemque attentius intueor, nouos in animo conceptus efformo. Et quid? dicetis, attendite, paucis aperiam. Sol ille, qui tristitiæ illa signa præferet, Christum Redemptorem, Luna vero Deiparam Virginem Mariam, stellæ autem vniuersum sanctorum cœrum denotare videntur. Quot, Deus bone, sol ille, luna ac stellæ terribili illo die signa dabunt? In Christo imprimis, qui toties in sacris litteris solis nomine nuncupatur, (vt in illo loco Malachias, *Orietur vobis timentibus nomen meum, sol iustitiæ*) signa horrenda, signa vltionis, iustitiæ, atque iracundiæ apparebunt. Tunc nimirum sol ille obscurabitur, tunc obtenebrescet, tunc misericordiæ radios monstrare desinet, tunc benignitatem peccatoribus denegabit, tunc nimis ah fera erit poenitentia. Hoc est nempe quod Samuel olim dixit, *Perro triumphator in Israel*. *1. Reg. 13. non parceret, & poenitentia non flectetur*, quod *Prou. 6. testimonio deinde suo confirmat Salomon: Zelus & furor viri, id est, Christi Iesu, non parceret in die vindictæ, nec acquiescet cuiusquam precibus nec accipiet pro redemptione dona plurima. An non igitur signa hæc in sole, luna, & stellis horrenda sunt? Sed erunt & alia, & quidem longe maiora, ac numquam prius visa, nimirum passionis Dominicæ insignia, gloriosum ve xillu crucis ac trophæa montis Caluarie: *Tunc parerit signum filij hominis, ecquæ Deus bone signa?* Erunt, vt dixi, signa præterea in luna, in gloriosa inquam Virgine Maria quæ toties in li-*

Exod. 12.

Apo. 6.

Signa in ipso met Christo, qui sol est.

1. Mach. 4.

1. Reg. 13.

Prou. 6.

Luc. 21.

in l'bris sacris lunæ nomine dicitur, (*Pulchra ut luna*) Eheu! resplendens illa luna, lucidum illud astrum, mater gr̃atiæ ac misericordiæ, modo quidem in hæc inferiora, nosque homines sanctum influxum ac lumen emittit, peccatoribus quoquo modo auxiliatur, adest, succurrit, pro iisdem apud filium orat & supplicat, veniamque obtinet: sed in die illa horrenda, erunt signa in Luna, & quidem horrenda; non enim dabit *lumen suum*: mera tunc nox erit, vndique horror & tenebræ, & caligo densissima. O triste ac lugubre nentium; ô verba metuenda ac formidinem incutientia!

Signa in Virgine Maria.

Illam Virgo, fons ille misericordiæ, gratiarum Oceanus exuberantissimus, quæ vniuerso mundo salutem attulit, quæ commune omnium peccantium refugium est, miserorum ac desperantium asyllum ac pharos, ad quam omnes omnino mortales in vitæ huius navigatione respiciunt; tunc lumen suum amiserit; immittis, dura, immisericors erit, benignitatis viscera exuet, sanguinem spirabit, vindictam in peccatores exercebit, flammisque eos acerbis addiet. Tunc igitur vere Luna obscurabitur, & signa in Sole & Luna apparebunt.

Luna, vt Astrologi docent, ipsaque experientia demonstrat, quo à sole remotior, quo & clarior est: & quo ei redditur vicinior & plenior, quo & obscurior: ac tum deliquium pati solet. Idem omnino de Virgine hac credendum est: nam quamdiu in hac vita agimus, à filio illa suo videretur abesse quam remotissime; peccatoribus tamen tunc maxime illucet; suis apud filium precibus pro iisdem intercedendo, auxiliumque ijs suum ostendendo. Sed in horrendo illo die, filio suo, soli iustitiæ, quam proxima futura, ac beatitudine plenissima, deliquium patietur, lumē denegabit impiis, vt cum hoc mundo in interitum ruant; sanguineum adhæc colorem induet; ac furore & iracundia in peccatores accensa, eosdem ad necem & mortem sempiternam prosequetur.

Esch. 7.

Regina Esther cum aduersus Aman Purpuratum exacerbata, eundem ad necem

quæsiisset, statim quod petiuit obtinuit, mox enim vt postulata Assuero regi proposuit. Aman in crucem actus est. Ad eundem etiam modum illustris illa totius vniuersi regina, gloriosa mater & virgo vindictam in peccatorem, qui verus ille mundi huius purpuratus est, postulans, quamprimum à filio exaudietur. Tunc quoque, quod notandum est, atque è quo iram eius colligere licet, omnia impiis beneficia & gratias, quas eius aliquando patrocinio & intercessione obtinuerit, exprobrabit; quo illis hæc omnia in maius iudicium cedant, maiorisq; damnationis sint occasio: Forfitan & illa Ieremiæ verba ad filium suum, qui tunc velut Iudex præsidebit, commota & exacerbata habebit: *Recordare, quod steterim in conspectu tuo, vt eloquerer pro iis b. n. & auerterem indignationem tuam ab eis: propterea redue eos in manus gladij* Exclamare igitur mihi licet, ô signa, ô prodigia, ô res penitus admirabiles!

Erunt adhæc etiam prodigia in stellis; eheu quâ luctuosa hæc prodigia erunt, quantumque calamitatem portendent? Quando enim lictores capitales veste sanguinea, aut lugubri induti apparent, & tuba jam insonans signum est maleficum quendam jamiam ad supplicium rapiendum: Ad eundem etiam modum, quando sol, luna & stella, quæ sunt veluti satellites & administratores summi illius Prætoris Christi (*ignis, grando, nix, glacies, P sal. 148. & spiritus procellarum, faciunt verbum gladij*) accinctæ erunt iustitiæque habitum affument; Sol nimirum tenebras, luna ruborem & colorem sanguineum; stella vero deliquium; & quando tuba illa horribilis per sepulchra regionum mirum sonum sparget: an non tum colligere licebit, peccatores jamiam cōdemnandos esse, & æternis suppliciis mancipandos?

Sed necesse ne erat, prodigia in stellis apparere? an non sufficiebat, eadem in duobus illis luminaribus maioribus conspici? an non satis erat, solem obtenebrescere, lunam rubicunda veste indui, vt & in stellis signa esse necesse fuerit? Quid ni? Cur non eadem sint in signum, & velut præcursores secundum aduentus Domini, cum fuerint & primi: ita namque Herodi Magi locuti sunt

Vidimus

Matt. 2. Videmus stellam eius in Oriente: & alius Euangelista ita de secundo aduentu asseruit. *Erunt signa in sole, luna & stellis:* deinde & alibi, *Stella cadent de caelo*, id est, cadere videbuntur, ut ab aliis aliquibus eadem verba exponuntur vel, ut ab aliis, obscurabuntur. Alij vero per has stellas, non nisi cometas quosdam in aere creatos, & impressiones qualdam meteorologicas designari putant, quæ stellæ quædam caelo, id est, aere, decedentes esse, videbuntur, eo loquendi modo, quo in scripturis aues quæ per aera volitant, *volucres caeli*, dicuntur.

Aliter hæc intelligit Origenes, asseritque per stellas has viros doctissimos, & magnæ rerum cognitione præditos intelligi: quasi plurimi eorum, quamvis in religione fiat firmissimi, atque ad instar stellarum resplendant, Antichristi præstigijs & versutijs in fraudem inducti ac circumventi, caelo casuri sint, id est, æterna beatitudine priuandi. Nec id omnino abs re: nam ad eundem modum Sanctos in Daniele Propheta sideribus comparatos legimus, *Deiicit defriudinetur*, & de stellis conculcavit eas, in quibus verbis Hebræa phrasîs, *Deiicit pro deiciet*, obseruanda est. Quod Gregorius clarius adhuc exponens scribit, *Qua nonnullos & luce iustitiæ resplendentes, & virtutis operis robustos Antichristus frangat.* Quod & Ioannes in Apocalypsi sub visionis cuiusdam mylticæ inuolueris aperte demonstrat, dum dicit, draconem cauda sua tertiam stellarum partem auulsiße: quod vniuersisq; ad libitum interpretetur: quidem de Antichristo hoc intelligi malim, qui circa mundi finem, ad instar truculentæ cuiusdam draconis, grassando & sæuendo, tertiam penne Sanctorum partem, qui à Deo destinati erant, ut veluti lucida quædam sidera in cœlesti firmamento aliquando colluicerent, cauda secum in perniciem & damnationem trahet. Ah Deus bope, si ipsæ stellæ firmamenti, quæ fixæ esse videbantur, tunc decisuræ sunt: timeant terreni illi, qui nullo alio firmamento nisi mundi inconstantia, & vanitate nituntur, timeant inquam, ne in interitum ruant.

V. Sed nondum veri scopum attingimus: nam quoniam Christo solem, Mariæ lunam comparauimus, necesse quoque est per stellas, de

Tom. 4. Bess. Aduent.

quibus hic agitur, Sanctos intelligere, idque ex mente sacræ scripturæ, & præsertim Apostoli, *Alia claritas solis, alia claritas luna, alia stellarum*, id est, ut non eadem omnium stellarum claritas est & splendor, ita quoque non eadem Beatorum in cœlis est gloria. Hoc nomine & sanctos nominauit, *Qui ad iustitiam* *Dan. 12.* *erudiunt multos, fulgebunt quasi stelle in perpetuas æternitates.* In Apocalypsi etiam video mulierem in capite coronam duodecim stellarum gestantem, ac per eandem designari arbitror Ecclesiam, quæ duodecim Apostolis non secus ac duodecim stellis lucidissimis, coronata sit.

Et sane, ipsi Sancti sæpius in sacris litteris stellis comparantur, & non immerito: nam quemadmodum stellæ cœli gloria sunt, ac veluti gemmæ & vniones, & cœlestium orbium species, ut eas nuncupat Salomon: ita *Eccl. 45.* quoque Sancti, qui modo in cœlis gloria perfruuntur, decus ac gloria Ecclesiæ dici queunt. Ac sicut stellæ per diem latent, in tenebris vero resplendent, ac tota nocte collucēt, Sic etiam Sancti, interea dum in nocte vitæ huius ambulant, inter mundi tenebras, inter impios sc. ac sceleratos, in medio Ecclesiæ, virtutibus, bonis operibus, alijsq; edificationis exemplis resplendent. Ut pluribus ostendit Magnus Gregorius lib. 4. Moralium, cap. 14. Vel fortasse, quod per diem dum lætior fortuna affulget, probi delitescere satagant, obscuro esse eligentes meritaque non ostentantes; in nocte vero aduersitatis ac persecutionis tenebris resplendent, longeque maiores esse videantur, ut asserit Bernardus.

Equidem aliam adhuc his comparationem subnectam: nam quemadmodum, iuxta philosophos, stellæ in cælo fixæ sunt, nec singulæ motu quodam particulari mouentur, ac non nisi mouente orbe cui infixæ sunt, sic & de Sanctis dicemus. Licet enim in hoc inferiori mundo uiuant, eorum tamen conuersatio in cœlis, atque eorum animæ Deo velut firmamento inhxerent: neue aliam voluntatem aut motum à quo dirigantur habeant, quam qui illis cœlitus infixus sit; qui eos iuxta diuinum beneplacitum quocunq; dirigit & impellit. Ita namque olim nescio quis locus est, *In ipso viuimus, moriemur, ac su-* *Philip. 14.*

o mus

Act. 17.

mus. O stellæ præstantissimæ, stellæ quæ signa dabunt & prodigia operabuntur!

Isa. 13.

Ioel. 2.6.

Ac signa vere terribilia. Sic enim id prædixere Prophætæ, *Stella n. n. expandent lumen suum* ait Isaias & Ioel, *Stellarum traxerunt lumen suum.* Per stellæ vtrinque intelligendi sunt Sancti: tunc nobis succurrere & auxiliari desinent: eorum vero lumen, est auxilium & protectio, quibus nobis adsunt, sunt preces, quas quotidie ob hominum salutem coram Deo representant. Sed in terribili illa die signa in iisdem apparebunt: tunc enim auxilia ei, protegere, proque nobis intercedere cessabunt. Modo quidem instar stellarum fixarum in firmamento beatitudinis, nos illuminant, iuuant, suos nobis influxus communicant, at in lugubri illa die lumen detrahent, proque nobis interpellare desinent. An non hæc terribilia quædam signa futura sunt: tunc nimirum recitatae litanie non proderunt, Sanctorumque; inuocatio cassâ penitus erit & inutilis, atque omnes preces & auxilij imploratio in vanum fiet. Omnes adhæc sancti cum Iudice Christo Iesu cælo, velut in aciem prodituri, egredientur, vt de inimicis vltionem sumant. Docuit hoc me vates regius, qui de Sanctis ita vaticinatur, *E. altationes Dei in gutture eorum, & gladij accipites in manibus eorum, ad faciendam vindictam in nat. onibus* Per has exaltationes triumphantium iubilos intelligo, quibus victorias quas de inimicis retulere, coram iudice detonabunt: per gladios porro accipites auctoritatem, quam à Christo accepere ad vniuersum mundum cum eo diiudicandum, ac vindictam de illo sumendam. Irridebunt ipsos præterea peccatores, ac sexcenta in eisdem infamie improperiorumque plaustra exonerabunt, hæc forsitan Deuteronomij verba vsurpantes. *Ubi sunt dii eorum, in quibus habebant fiduciam & surgant & optulerunt vobis: & in necessitate vo: protegant.* Deinde, quod multo erit grauius, in interitu quoque ac pernicie eorum videbunt, auditaque damnationis sententia in eisdem prolata plaudent. Obseruauit id Psalmista cum ait, *Lætabitur iustus cum viderit vindictam, manus suas lauabit in sanguine peccatoris* Denique aduersus ipsos impios conspirasse videbuntur, nam teste Sapiente, *Stabunt iusti in magna co-*

Psalm. 139.

Deut. 32.

Psalm. 37.

stantia aduersus eos qui se angustiauerunt An non igitur hæc ingentia signa in sole, luna & stellis? Aperite igitur oculos vestros Christiani, atque horum signorum tenorem vobiscum dispicite, videte signa in sole, luna ac stellis, atque horredum hunc diem iugiter ob oculos habetote, potens est enim nos peccatorum ceno extractos in virtutis semitam reuocare, quia scriptum est, *Memorare nouissimam tuam, & in æternum nō peccabis.* Neque enim fieri potest, vt Deum offendatis, qui prodigia hæc futuri iudicij & signa præuia interdum in memoriam reuocat. Minima namque eorundem consideratio, mihi credite, ad conscientiam percollandam, etiam in peccando oblitinatissimam, & peccatis plurimis grauatos, conuertendos, & ad penitentiam lachrymas eliciendas sufficiat.

Tu porro omnium peccantium refugium, ac toti orbis iudex Deus, gratiam, obsecro, nobis concede, vt sapius diei huius meminisse valeamus, vt nimirum visis signis calamitates non gustemus, vt audito tonitru, à fulgurate manu tuti & immunes maneamus. Et præsta ò misericordie Pater, vt quamuis sol, luna, ac stellæ apertissima iustitiæ tuæ signa editura sint, facies tamen tuæ solis lumine nobis splendeat, neue misericordie tuæ radij à nobis retrahantur, ne fax illa lucidissima in tenebras densissimas conuertatur. Id ipsum de luna, sanctissima scilicet matre tua dictum esto: ne videlicet illa defectum aliquem patiat, ne lucidum illud astrum sanguineo assumpto colore nobis comminetur, ne irascatur, insurgat, ac vindictam de nobis sumere præsumat, sed intercessionum eius iubar nobis iugiter adesse ac lucere dignetur: vtque stellæ id est Sancti, in nostro semper hæmisphærio fulgeant, rutilent ac splendeant, nec vllò vnquam tempore eorum influxibus, id est precibus, suffragiis, atque intercessionibus frustreremur. Quo sole, luna, ac stellis nobis, interea dum in hoc inferiori orbe commoramur, propitiis, ad æternam tandem gloriam ac beatitudinem peruenire valeamus, quam concedere nobis dignetur, Pater, & Filius ac Sanctus Spiritus, Amen.

FERIA